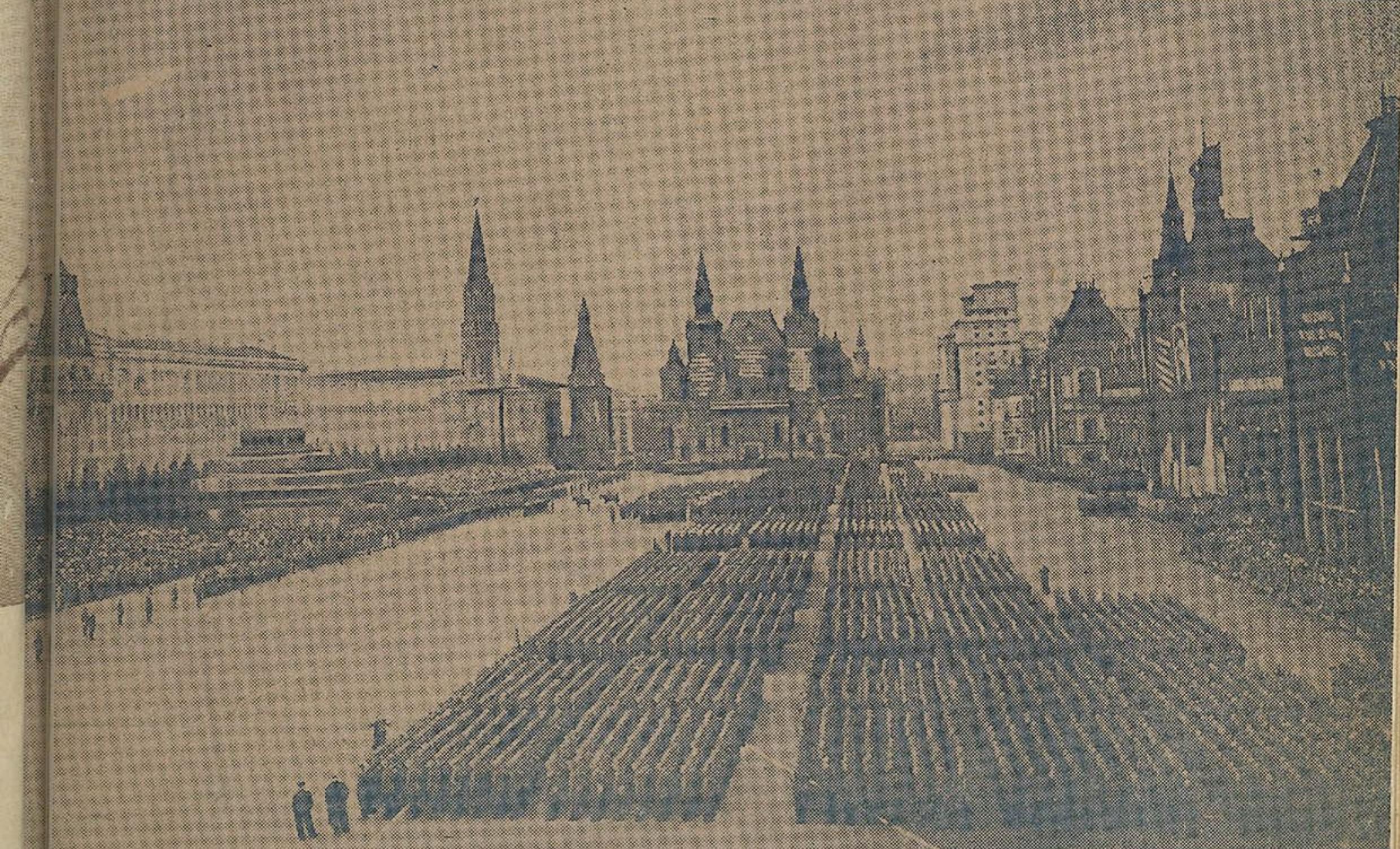

ПРОДАВАЙ УСІХ КРАІН ЗЛУЧАЙЦСЯ!

РАБОТНІЦА І КАЛГАСНІЦА БЕЛАРУСІ

Друк—ёсць самая вострая і моцная зброя партыі

5 мая—дзень большэвіцкага друку. Увесе савецкі народ адзначае гэту знамянальную дату ў гісторыі рабочага большэвіцкага друку, у гісторыі яе барацьбы супроты ўсіх ворагаў партыі працоўных мас, за чыстату і незаплямненасць марксістка-ленінскага сцягу, за перамогу соцыйлізма ў нашай краіне.

У нашай Савецкай краіне друк з'яўляецца магутнай зброяй асветы і арганізацыі працоўных мас вакол большэвіцкай партыі. Наш друк, створаны і выпеставаны Леніным і Сталіным, з'яўляецца ў руках большэвіцкай партыі велізарным сродкам для згуртавання мільённых мас працоўных нашай вялікай радзімы на барацьбу за заявленне новых перамог комунізма.

Узорам для ўсяго нашага друку, для ўсіх работнікаў газет і журналаў была і ёсць наша сталінская „Правда“—орган Цэнтральнага Камітэта нашай партыі. „Правда“—любімейшая ўсім нашым народам газета.

У нашай савецкай краіне, чаго няма ні ў адной другой краіне свету, створаны выдатныя ўмовы і магчымасці для плённай работы друку.

Рост друку, газет, кніг, журналаў у савецкай краіне сапраўды велізарны. У гэтым росце відзен ярка рост культуры народаў СССР, ён з'яўляецца жывым і яркім доказам перамогі соцыйлізма ў нашай краіне. У царской Расіі ў 1913 г. выдавалася ўсяго толькі 859 газет з тыражом ў 2.729 тысяч, а ў СССР у 1937 г. выпускалася 8.521 газет з тыражом каля 36.197 тысяч экз. Газеты ў СССР выходзяць на 69 мовах.

Вялізны па свайму размаху і рост друку ў Беларускай Савецкай Соцыйлістычнай Рэспубліцы.

У гэтым годзе па расшэнню Сталінскага Цэнтральнага Камітэта ВКП(б) у БССР пачалі выходзіць чатыры новых абласных газеты: Магілёўская, Віцебская, Гомельская, Палеская на беларускай мове і новая рэспубліканская комсамольская газета „Сталінская молодёжь“—на рускай мове.

Рост друку ў БССР відаць ярка і на росце раённых і фабрычна-заводскіх газет і не менш ярка на росце многатысячных насценгазет па прадпрыемствах і калгасах БССР.

Наш друк у мінулым годзе здаваў сур'ёзнейшы экзамен: правядзенне работы па растлумачэнню шырачэйшым масам працоўных велізарнейшага значэння Сталінскай Канстытуцыі, самай дэмакратычнай Канстытуцыі ў свеце, па падрыхтоўцы і правядзенню выбараў у Вярхоўны Совет СССР, па забеспечэнню поўнай перамогі сталінскага блока комуністаў і беспартыйных на выбарах, па падрыхтоўцы і правядзенню дваццацігоддзя Вялікай Каstryчніцкай рэвалюцыі, па выкананню расшэння лютайска-сакавіцкага (1937 г.) пленума ЦК ВКП(б) аб аўладанні большэвізмам і вы-

крыці япон-германскіх трацкісцка-бухарынскіх і нацыяналістычных шпіёнаў, дыверсантаў і забойц.

Адказнасць ускладзеных партыяй задач на работнікаў друку велізарная. Гэта тым больш неабходна падкрэсліць, што вядомая частка работнікаў друку БССР не вытрымала сур'ёзнага палітычнага экзамена і не апраўдала высокага давер'я, якое ім аказвае партыя і што не ўсе яшчэ газеты поўнасцю апраўдаюць сваё высокое прызначэнне калектыўнага пропагандыста, агітатара і арганізатора мас.

А некаторыя нашы работнікі газет самі да гэтага часу не вызваліліся ад ідыёцкай хваробы бесклапотнасці і не пранікліся яшчэ пачуццём адказнасці за кірауніцтва газетай, журналам.

Павышэнне пільнасці не на словах, а на справе для ўсіх наших работнікаў газет азначае ўменне распознаваць і зрывати маскі з сапраўдных ворагаў партыі, рабочага класа і ўсіх працоўных нашай радзімы.

Вялікія і адказныя задачы ускладзены на друк у справе падрыхтоўкі і правядзення выбараў у Вярхоўны Совет БССР. У мінулу выбарчу кампанію па выбарах у Вярхоўны Совет СССР газеты і журналы БССР адыгралі немалаважную ролю ў поспеху выбараў. Але трэба не забываць, што задачы, якія стаяць перад намі пры правядзенні выбараў у Вярхоўны Совет БССР, складаней, размах агітацийна-пропагандысцкай і арганізацыйнай работы шырэй і задача—дабіца яшчэ большай перамогі блока комуністаў і беспартыйных на выбарах.

Усе рэдакцыі газет і журналаў павінны рашуча палепшыць пастаноўку работы з пісьмамі.

Дзень большэвіцкага друку работнікі газет у БССР адзначаюць згуртаваннем сваіх радоў, значным ачышчэннем кадраў работнікаў друку ад агідных паследышаў трацкісцка-бухарынскай і нацыяналістычнай банды агентаў германа-польскага фашызма.

Але работнікі друку БССР зрабілі-б злачыства, калі-б заяўлі, што кадры газет, журналаў і выдавецтваў ужо ачышчаны і цалкам умацаваны. Не. Задача далейшага ачышчэння кадраў работнікаў друку ад прытaiшыхся і пакуль яшчэ не выкрытых ворагаў і другіх чужых элементаў астaeца важнейшай галоўнейшай нашей задачай.

Стварэнне аддзела друку пры абломах КП(б)Б—буйнейшае мерапрыемства нашай партыі ў справе набліжэння канкрэтнага аперацыйнага кірауніцтва друкам у БССР да рэдакцый газет і журналанаў.

Перад большэвіцкім друкам—вялікае поле дзейнасці. Задачы, якія стаяць перад работнікамі друку,—адказныя і ганаровыя. Ва ўсведамленні поўнай адказнасці і ганаровасці даручанай справы ўсе работнікі друку з ускладзенымі на нас партыяй і савецкай уладай задачамі справяцца.

РАБОТНІЦА І КАЛГАСНІЦА БЕЛАРУСІ.

На вокладцы: таварыши І. В. Сталін, В. М. Молатаў і М. І. Калінін на tryбуне маўзалея 1 мая 1938 г.
Унізе—Майскі парад часцей Чырвонай Арміі.

ВЫДАННЕ ЦК КП(б)Б.

№ 9. МАЙ 1938 г.

УЗОРНА ПАДРЫХТАВАЦЦА ДА ВЫБАРАЎ

Вяліка і неабдымна лікаванне беларускага народа ў гэты незабыўны час—у час падрыхтоўкі да выбараў у Вярхоўны Совет БССР. З аграмаднай радасцю сустрэта пастанова ЦВК БССР аб назначэнні дня выбараў на 26 чэрвеня і аб пачатку выбарчай кампаніі з 26 красавіка. Па ўсёй рэспубліцы, на кожным заводзе, фабрыцы, у калгасе, соўгасе адбыліся мітынгі, на якіх простымі, але глыбока хвалючымі словамі працоўныя выказвалі пачуцці беззаетнай любві і адданасці комуністычнай партыі і роднаму таварышу Сталіну.

На двухтысячным мітынгу фабрыкі „КІМ“ у Віцебску стаханаўка тав. Румака заяўвала:

„Мы атрымалі радасную вестку. Прэзідым ЦВК БССР назначыў дзень выбараў у Вярхоўны Совет нашай ордэнаноснай рэспублікі. Калектыв нашай фабрыкі сустрэў гэту вестку з вытворчым уздымам, радасцю і лікаваннем. І ў аднаголосна прынятай рэзалюцыі рабочыя пішучы: „Совецкая Беларусь з'яўляецца магутным і надзейным фарпостам Совецкага Саюза на рубяжы з капіталістичным Захадам. Нікому і ніколі не адобраць у шчаслівага беларускага народа яго заваяваную ў баях свабоду, яго шчасце і радасць. Выбарчая кампанія ў народны парламент Совецкай Беларусі яшчэ больш ярка пакажа адзінства, згуртаванасць вакол комуністычнай партыі і баявую гатоўнасць усяго народа Совецкай Беларусі“.

Беларускі народ дзякуе совецкі ўрад, дзякуе партыю і асабіста таварыша Сталіна за радаснае, шчаслівае жыццё, якім жыве кожны працоўны нашай рэспублікі. Як роўная сярод роўных адзінацца Саюзных рэспублік—БССР з вялікім дасягненнем падыходзіць да выбараў у Вярхоўны Совет.

У Беларусі да рэволюцыі фактычна не было фабрык і заводаў. Былі маленъкія прадпрыемствы з саматужнай адсталай тэхнікай. Была жорсткая эксплуатацыя рабочых і работніц.

Дзякуючы ленінска-сталінскай нацыянальнай палітыцы пры брацкай дапамозе вялікага рускага народа і пастаянным клопатам партыі і ўрада і асабіста таварыша Сталіна Беларусь стала індустрыяльна-агранарнай рэспублікай. Ва ўсёй народнай гаспадарцы БССР удзельная вага прамысловасці складае 75 проц.

Таксама непазнавальней, як і горад, стала беларуская вёска. Да рэволюцыі 200.000 батракоў і 60 проц. усіх сялян працавала на памешчыкаў і кулакоў. Многія памятаюць, што гэта была за нечалавечая праца, праца за капейкі і кавалак хлеба. Зараз наша сялянства жыве культурна і заможна. Камбайні, трактары і іншыя сельскагаспадарчыя машыны працуяць на калгасных палах.

На кожным шагу адчувае сялянства Беларусі клопаты аб сабе з боку партыі і ўрада.

Увесе беларускі народ, як да велізарнейшага свята, рыхтуеца да выбараў у Вярхоўны Совет БССР. Гэта адчуваеца ў магутным палітычным і вытворчым уздыме на фабрыках, заводах і калгасах. Кожны працоўны імкнецца павысіць працдукцыянасць працы, пашырыць рады стаханаўцаў, дабіцца найлепшых паказчыкаў у сваёй работе. Слаўныя пагранічнікі нашай рэспублікі абвяззываюцца яшчэ пільней ахоўваць наши совецкія граніцы.

Партыйныя арганізацыі Беларусі разгарнулі агітацыйную работу сярод выбаршчыкаў. Рады агітатораў усё больш і больш папаўняюцца партыйнымі і непартыйнымі большэвікамі. Дзесяткі тысяч людзей нясуць у гушчу мас яркія слова большэвіцкай агітацыі.

— Я глыбока ўдзячна партыі, што яна даведыла мне работу агітатора,—піша ў сваёй ка-рэспандэнцыі старая работніца, член партыі, наша рабкорка тав. Шэвелева.

Задачы партыйных і грамадскіх арганізацый заключаюцца ў тым, каб лепш кіраваць агітаторамі, вылучаць і выхоўваць на гэтай работе новыя і новыя акты.

Аgramадную работу правялі жанчыны, у прыватнасці хатнія гаспадыні, па падрыхтоўцы да выбараў у Вярхоўны Совет СССР. Гэту работу яны з яшчэ большым запалам працягваюць і зараз.

У гуртках па вывучэнню Сталінскай Канстытуцыі і „Палажэння аб выбарах у Вярхоўны Совет БССР“ навучаеца многа тысяч жанчын.

Неперадаваема вялікая зацікаўленасць да заняткаў з боку хатніх гаспадынь. Яны з прыгнасцю вывучаюць матэрыялы і не толькі слухаюць сваіх агітатораў, але і самі ўцягваюцца ў гутарку. Аднак ёсьць у нас яшчэ і жанчыны, якія не наведваюць заняткі. І вельмі важна, каб кожны агітатор не толькі абмежаваўся правядзеннем заняткаў у гуртку, а пабываў-бы дома, пагутарыў-бы з жанчынай, якая па тых ці іншых прычынах не змагла быць на занятках.

Нельга ні на адну мінуту забываць, што трацкісцка-бухарынскія бандыты, якія яшчэ там-сям прытайліся, усімі сіламі пастараюцца нашкодзіць і сарваць выбары. Нельга ні на мінуту забываць, што папы, ксяндзы, равіны і ўсякая іншая контррэволюцыйная нечысьць, безумоўна, пастараюцца актыўізавацца, асабліва зараз, у часе выбарчай кампаніі. Таму пільнасць і яшчэ раз пільнасць патрабуеца ад кожнага працоўнага.

Выбарчая кампанія ў поўным разгары.

Створана Цэнтральная выбарчая камісія, акруговая выбарчая камісія і ўчастковая. На фабрыках, заводах, у калгасах і соўгасах у гэтыя камісіі вылучаюцца і вылучаны лепшыя, правераныя людзі. Вялікую колькасць з іх складаюць жанчыны. У лік Цэнтральнай выбарчай камісіі ўвайшлі чатыры жанчыны: таварыши Абушэнка—старшыня Цэнтральнай выбарчай камісіі, Ціханская, Антонава і Мядзвецкая.

Рабочы калектыв завода „Большэвік“ (Менск), вылучыў у акруговую камісію лепшую стаханаўку-актыўістку, вельмі добра праявіўшую сябе ў часе выбарчай кампаніі ў Вярхоўны Совет СССР тав. Хващэўскую, член профсаюза швейнікаў горада Магілёва—стаханаўку тав. Васільеву; рабочыя завода цапей Галля вылучылі лепшую стаханаўку тав. Будрык, і т. д.

У хуткім часе пачнеца вылучэнне кандыдатаў у дэпутаты Вярхоўнага Совета БССР. Лепшых з лепшых сыноў і дачок сваёй радзімы, адданейшых барацьбітой за комунізм вылучыць беларускі народ кандыдатамі ў свой народны парламент.

І першым кандыдатам ад усяго беларускага народа будзе наш лепшы друг і настаўнік Іосіф Вісарыёнавіч Сталін.

З АГРАМАДНЫМ УЗДЫМАМ РЫХТУЕЦА

Цясней згуртуемся вакол партыі Леніна—Сталіна

(Рэзалюцыя мітынга рабочых, служачых і ІТР
швейнай фабрыкі „8 сакавіка“)

Заслухаўшы пастанову ЦВК БССР ад 21 красавіка аб назначэнні дня выбараў у Вярхоўны Совет БССР, рабочыя горача вітаюць пастанову. Гэты гісторычны дзень—дзень 26 чэрвеня 1938 года ўвойдзе ў гісторыю беларускага народа як адна з слáўных яе старонак. Мы яшчэ больш будзем мацаваць непераможны блок комуністаў з беспартыйнымі і выбярэм лепшых патрыётаў існоў нашай краіны у Вярхоўны Совет Беларусі.

Дзень выбараў у Вярхоўны Совет мы азнамянем новай палітычна-масавай работай на фабрыцы і на выбарчым участку. Мы яшчэ больш разгорнем соцыялістычнае спаборніцтва, павя-

лічым рады стаханаўцаў, будзем выконваць і перавыконваць вытворчы план, асаблівую ўвагу звернем на якасць выпускаемай намі прадукцыі.

Мы абавязуемся яшчэ больш узмацніць нашу большэвіцкую пільнасць. Яшчэ цясней згуртаваць свае рады вакол слáўной партыі Леніна—Сталіна.

Няхай жыве сталінскі блок комуністаў з беспартыйнымі!

Няхай жыве наш вялікі, непераможны Саюз Совецкіх Соцыялістычных Рэспублік!

Няхай жыве наша слáўная комуністычная партыя і яе працадыр, бацька і настаўнік таварыш СТАЛІН!

Дастойна сустрэнем дзень выбараў

Нашим вышэйшым органам улады з'яўляецца Вярхоўны Совет СССР, самы дэмакратычны, абраны ўсім народам нашай краіны. Совецкі народ аднадушна галасаваў за блок комуністаў і беспартыйных.

Я ўспамінаю дарэволюцыйныя выбары сельскага старасты. Беднае сялянства наогул не дапускалася да выбараў, не гаворачы ўжо аб жанчынах, якія ўяўлення не мелі аб выбарах. Жанчыны былі самай прыгнечанай часткай насельніцтва, самай забітай. Толькі пасля соцыялістычнай рэвалюцыі геній чалавечтва Владзімір Ільіч Ленін адразу паставіў пытанне аб роўнаправії жанчын. Прадаўжалынік справы Леніна тав. Сталін вучыць нашу партыю чуламу выхаванню жанчын, вылучэнню іх на розныя работы. Вось да прыклада і я. У мінулым дачка спрадвечнага бедняка, да рэволюцыі непісьменная, зараз кірую калгасам „Май“, Глыбочыцкага сельсовета, Чачэрскага раёна, які мае 116 гаспадарак.

Кожны калгаснік нашага калгаса жыве весела і заможна. Жанчыны-каласніцы паказваюць прыклады працы ў калгаснай ра-

боце; Хоўра Карасева ўжо два гады даглядае калгаснае стада. Многа стаханавак на палявых работах, якія самааддана працуяць.

Зараз мы прыступілі да падрыхтоўкі да выбараў у Вярхоўны Совет БССР. У калгасе працодіца шырокая агітацыйная і масавая работа. Створаны гурткі, дзе працапрацаўваета канстытуцыя Беларускай Совецкай Соцыялістычнай Рэспублікі. Адначасова працапрацаўваем „Палажэнне аб выбарах у Вярхоўны Совет БССР“ і іншыя матэрыялы.

Калгасніцы вельмі актыўна наведваюць гурткі. Усе рыхтуюцца аддаць свае галасы за лепшых сыноў і дачок беларускага народа. Пастанова Цэнтральнага Выканаўчага Камітэта БССР аб вызначэнні дня выбараў на 26 чэрвеня абавязвае нас яшчэ лепш узмацніць падрыхтоўчую работу да дня выбараў. Багаты вопыт выбарчай кампаніі ў Вярхоўны Совет СССР поўнасцю скарыстаюць падрыхтоўцы да выбараў у Вярхоўны Совет БССР. Сустрэнем дзень выбараў—26 чэрвеня з яшчэ большымі поспехамі!

Е. Ф. Мініна.
Чачэрск.

Урачысты дзень

26 чэрвеня мы будзем выбіраць наш рэспубліканскі вышэйшы орган улады—Вярхоўны Совет Беларусі. Гэты дзень для ўсіх будзе вялікім святам. Падрыхтоўка да дня выбараў будзе праводзіцца як да вялікай урачыстасці. 26 чэрвеня я, як і ўсе працоўныя Совецкай Беларусі, аддам свой голас за самых лепшых людзей нашай радзімы, за комуністычную партыю, за нашага вялікага і любімага прафесіянала таварыша СТАЛІНА.

Я з'яўляюся стаханаўкай дражэйнага цэха. Зараз дзённую норму выконваю на 170—180 проц. К дню выбараў я паставіла сваёй мэтай—дабіцца выканання дзённага плана на 200 проц. Таксама я абавязуюся актыўна наведваць гурток па вывучэнню Канстытуцыі і „Палажэння аб выбарах у Вярхоўны Совет БССР“ і растлумачваць выбарчы закон сваім таварышам па работе. Для мене дзень выбараў, як і 12 снежня, будзе другім самым радасным днём у май жыцці.

Стаханаўка Шымановіч
Менск, фабрыка „Комунарка“

Эканаміст па працы Менскага вагонарамонтнага завода імя Мяснікова Веру Арцёмауну Кунашкевіч вылучана адказным агітаторам участка па выбарах у Вярхоўны Совет БССР і кіруе 6 агіттарарамі. Веру Арцёмауну—комсорг групы сталяроў вагона-зборачнага цэха завода. Фота Мазелева (БСФ).

БЕЛАРУСКІ НАРОД ДА ВЫБАРАЎ

Рабочыя і работніцы менскай швейнай фабрыкі імя Крупской з вялікім патхненнем і радасцю сустрэлі пастанову Прэзідыума ЦВК БССР аб назначэнні дня выбараў у Вярхоўны Совет Беларускай ССР. На здымку: мітынг рабочых фабрыкі. Выступае старшыня фабкома тав. Голубева.

Фото Я. Салавейчыка, С. Грэна.

ПАЧЭСНАЯ РАБОТА

Па Завячэльскаму сельсовету ў падрыхтоўцы да выбараў у Вярхоўны Совет БССР арганізавана 13 гурткоў па вывучэнню „Палажэння аб выбарах у Вярхоўны Совет БССР“ і Канстытуцыі БССР. Кіруюць гэтымі гурткамі лепшыя актыўісты сельсовета—комсамольцы, настаўнікі, стаханаўцы калгаснай працы.

Трыма гурткамі кіруюць жанчыны. Дар'я Ягораўна Карэйша—калгасніца, стаханаўка калгаса „Чырвоная Полячына“, у мінулым батрачка, не меўшая прытулку. Зараз актыўны ўдзельнік палітычнага жыцця. Заняткі ў яе гуртку праходзяць вельмі актыўна і жыво. Яна цікавымі фактамі з жыцця беларускага народа па-радуноўвае іх цяжкае становішча да Вялікай Кастрычніцкай рэвалюцыі з квітнеющим лёсам свабодных грамадзян Сталінскай

эпохі. Таму вельмі добрае на-ведванне гуртка—47—50 выбаршчыкаў кожны раз. Актыўісткі гуртка Праскоўя Іванаўна Рубанік, Хадося Юркевіч і другія не прапускаюць ніводных заняткаў. Гуртком калгаса „Чырвоная звязда“ кірую я. Актыўнасць выбаршчыкаў вялікая. Правядзенне агітработы да выбараў увязываем з падрыхтоўкай да веснавой сяўбы. Калгаснікі, як адзін, заяўляюць, што ў першы год трэцяй Сталінскай пяцігодкі атрымаюць самы высокі ўраджай.

Добра працуе кіраунік гуртка Ганна Цімафеевна Мамон. Для работы гурткоў устаноўлены адзіныя дні. Па сельсовету ахоплена гурткамі 475 выбаршчыкаў.

Пры сельсовете арганізован агіткалектыў у складзе 45 чала-

вец, які праводзіць агітацию, прапаганду і чытку на кватэрах з тымі таварышамі, якія не могуць наведваць гурткі, для жанчын з малымі дзецьмі, старыкоў і старух. У агіткалектыве працуе 10 жанчын. Намечаны выбарчыя участкі па сельсовету. Складзены спісы выбаршчыкаў.

З вялікім захапленнем выбаршчыкі Завячэльскага сельсовета сустрэлі пастанову ЦВК БССР аб назначэнні дня выбараў у Вярхоўны Совет БССР на 26 чэрвеня і аб пачатку выбарчай кампаніі 26 красавіка. Выбаршчыкі нашага сельсовета выставяць у Вярхоўны Совет БССР лепшых людзей нашай радзімы, будуць яшчэ больш мацаваць непераможны блок комуністаў з беспартыйнымі.

Галіаш Надзяя—
Старшыня Завячэльскага сельсовета
ушачы

Вялікі гонар быць агітатарам

Партыйная арганізацыя фабрыкі „Везувій“ разгарнула вялікую работу па падрыхтоўцы да выбараў у Вярхоўны Совет БССР. У нас маецца прыматаўныя выбарчы участак, у якім арганізавана 37 палітгурткоў. Работа ў гуртках не спынялася і пасля выбараў у Вярхоўны Совет СССР, але зараз адчуваеца асаблівы ўздым.

Агітатарамі ў нас вылучаны лепшыя, правераныя людзі. Я таксама агітатар. Прызнацца, калі я ўпершыню ўзялася за гэту работу, было боязна. Думала, цяжка мне будзе. А зараз я вельмі задаволена. Я вучуся і расту на гэтай работе. Пяць разоў у месяц праводжу заняткі з хатнімі гаспадынямі. У нас працуе семінар для агітатараў. У гуртках мы вывучаем „Палажэнне аб выбарах у Вярхоўны Совет БССР“, Канстытуцыю, праводзім гутаркі аб міжнародным становішчы.

Як выраслі нашы хатнія гаспадыні! Гэта зусім непадобна на тое, што было калісьці. Іх ціка-

віць кожнае пытанне. Яны актыўна ўцягваюцца ў гутарку. Вось тав. Лысава. Яна ўжо пажылая жанчына, але ахвотна прадастаўляе свой пакой для заняткаў. Значна выраслі і тав. Капылава, Фрадкіна і іншыя.

Я вельмі задаволена, што партыя даверыла мне работу агітатара. Нашы агітатары за гэты час выраслі, і многіх з іх вылучылі на адказную работу. Вось тав. Макарэнка была профоргам, а зараз загадчык партыйнага кабінета. Тав. Мальцева была бракёрам, а цяпер—намеснік старшыні фабкома. Тав. Лесава стала рэдактарам шматтыражкі. Тав. Юхнаўцова—стала майстрам змены. Тав. Селіванава—памочнікам майстра змены. Усе яны агітатары. Усе яны значна выраслі ў часе выбарчай кампаніі ў Вярхоўны Совет СССР. Падрыхтоўка да выбараў у Вярхоўны Совет БССР безумоўна дасьцьмагчымасць вылучыць яшчэ многіх жанчын.

Нова-Беліца

Шэвелева.

Менск

Стала актыўісткай

Наша рэспубліка ўступіла ў паласу падрыхтоўкі да выбараў у Вярхоўны Совет БССР. Усё насельніцтва актыўна ўключаецца ў гэту работу. Працуясь гурткі па вывучэнню Канстытуцыі БССР і „Палажэння аб выбарах“. З вялікай зацікаўленасцю наведваюць гэтыя гурткі ўсе выбаршчыкі, у тым ліку і хатнія гаспадыні. Сярод хатніх гаспадынь у часе падрыхтоўкі да выбараў у Вярхоўны Совет СССР вырасла многа актыўістак, якія прымаюць актыўны ўдзел і зараз.

Менскі Горсовет у сувязі з падрыхтоўкай да выбараў у Вярхоўны Совет БССР даручыў мне складанне спісаў выбаршчыкаў па выбарчаму участку Калінінскай выбарчай акругі. Я яшчэ з адной хатнай гаспадыні тав. Катляровай з вялікай ахвотай узяліся за гэту работу. Мы заходзім у кожную кватэру, не толькі складаем спісы, але і падрабязна знаёмімся з выбаршчыкамі. Асаблівую ўвагу ўдзяляем хатнім гаспадыням. Да тых выбаршчыкаў, якіх не застаєм дома, мы заходзім у другі раз.

Хатнія гаспадыні
Малаяўская.

Заняткі гуртка хатніх гаспадынь па вывучэнню Канстытуцыі і „Палажэння аб выбарах у Вярхоўны Совет БССР“. На здымку: Палітагіттар тав. Дзякава сярод выбаршчыкаў хатніх гаспадынь на кватэры у тав. Келелес.

Фота Штейнбука.

ЗА ШТО КРЫТЫ- КАВАЛІ ПАРТКОМ

На нашай фабрыцы працуць пераважная частка жанчын, і таму зусім зразумела, што ў партыйнай арганізацыі жанчыны складаюць вялікі процент.

Уся наша партыя і яе мудры правадыр таварыш Сталін праяўляюць найвялікшыя клопаты аб жанчынах.

Цэнтральны камітэт абавязвае ўсе партыйныя арганізацыі асабліва чула падыходзіць да кожнай жанчыны—члена партыі, выхоўваць яе, вылучаць на адказныя работы, цікавіцца ўмовамі, яе жыцця.

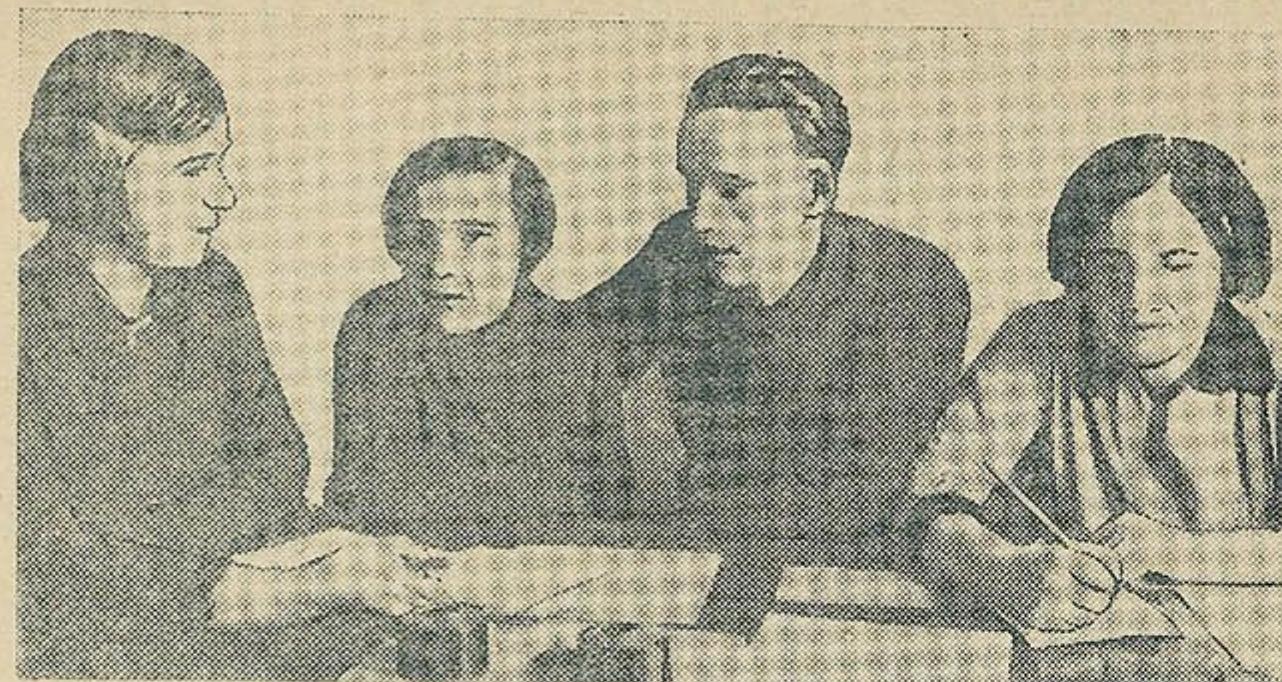
Але, на жаль, былы склад нашага партыйнага камітэта ўсяго гэтага не выконваў. Комуністкі нашай арганізацыі—у большасці старыя работніцы, якія працуць на фабрыцы амаль з самага пачатку яе існавання—па 8—9 год.

Мы таксама працуем па 9 год. Тут-жэ ўступалі ў партыю, але чулых і таварыскіх адносін да сябе з боку парткома мы не адчувалі. Наадварот, вельмі часта бывалі выпадкі выключна грубых, бяздушных адносін з боку некаторых членаў парткома (т. Зубчанка). Вельмі часта замест дапамогі, парады, атрымоўвалі вокрык, часта нават не заслужаную знявагу. Адна з нас, кандыдат партыі тав. Кудак, увесе час з'яўляецца стаханаўкай, многа разоў прэміравалася. Усе 9 год яна працевала на цяжкім працэсе. Апошнія гады ёй стала не пад сілу там працеваць. Партком нават не падумаў пасадзейнічаць т. Кудак, каб пераўлі яе на другі працэс. Толькі пасля таго, як яна пачала сама катэгарычна патрабаваць, яе перакінулі ў другое аддзяленне.

Другая комуністка некалькі месяцаў назад была ў адпачынку па цяжарнасці. Але ні адзін чалавек не наведаў яе, не пацікаўся, як яна сябе адчувае, між тым, як усе добра ведалі, што яна была цяжка хворая.

У парткоме не жадалі лічыцца з тым, што выхоўванне дзяцей таксама ганаровы абавязак мацеры-комуністкі. У настанове ЦК ВКП(б) аб 8 сакавіку запісана:

„ЦК ВКП(б) асоба ўказвае на неабходнасць узманиць кло-

Партарганізацыя Віцебскай трыватажной фабрыкі імя Клары Цэткін у склад парткома абрала лепшых комуністаў-стахаваўцаў. На здымку: Сакратар парткома тав. Парфіновіч, член парткома тав. Белен'кая Р. А., намеснік сакратара тав. Відманіт В. І. і сакратар комсамольскага камітэта тав. Аўчынікаў Е. Л.

Фота Почкаева (БСФ).

паты аб жанчыне-мацеры, памятаючы, што выхаванне нашых дзяцей, нашага будучага пакалення, г. зн. нашай будучыні, з'яўляецца адной з важнейших задач жанчын”.

Зусім зразумела, што кожны комуніст павінен вучыцца. Мы таксама горача жадаем вучыцца, але хіба можна вучыцца ў такіх умовах, калі прыходзіцца браць з сабой на заняткі дзіцё (як вымушана рабіць комуністка Кавалёва). Дзіцё гэта на парце засынае. Або пакідаць двухгадо-

вае дзіцё ў суседзяў. А хіба нельга было прымацаваць да такіх мацярэй настаўнікаў, каб яны вучыліся дома. Але справа ў тым, што нікога не турбавалі ўмовы, у якіх жывем мы, комуністкі.

Мы ўпэўнены, што ўноў абраць партком улічыць нашу крытыку і будзе больш увагі ўдзяляць мацерам-комуністкам. Будзем смялей вылучаць жанчын на адказную работу!

Літвіна, Кудлач, Кудак
Менск, ф-ка імя Фрунзе

Расце здольны актыў

Актыўна рыхтуюцца жанчыны калгаса „Усход”, Туркаўскага сельсовета, да вялікага свята 26 чэрвеня—дня выбараў у Вярхоўны Совет БССР. У калгасе працуе гуртак, у якім жанчыны вывучаюць „Палажэнне аб выбарах у Вярхоўны Совет БССР” і Канстытуцыю. З расказаў старэйшых яны знаёміцца, як выбіралі ў царскую думу і аб бясправаў ў той час жанчыны. Гуртком кіруе член сельсовета Алена Хамкова.

Хамкова з'яўляецца стаханаўкай, членам праўлення. На заняткі гуртка яна прыходзіць заўсёды падрыхтаванай. Падбірае на гэту

тэму многа матэрыялаў з газет, пароўноўвае забітае мінулае жыццё жанчыны з сучасным заможным калгасным жыццём.

— Вы толькі падумайце, жанчыны, я на свае працадні аднаго збожжа атрымала 45 пудоў. А ў гэтым годзе буду працаваць так, каб атрымаць яшчэ больш.

Кожны вечар пасля работы Хамкова з калгасніцамі наведваюць Дом сацкультуры. Чытаюць газеты, слушаюць радыё, вывучаюць выбарчы закон.

Вінаградаў

Бабруйскі раён

ЖОНКІ ЧЫГУНАЧНІКАЎ АКТЫЎНА

ВЫСОКАЯ СВЯДОМАСЦЬ

На здымку: Жанчыны-актыўісткі Беларускага чыгуначнага вузла:
тт. Раманава, Раўбунас, Плоткіна, Гарбарэнка.

Фота І. Лапідуса.

ВЯЛІКАЕ СВЯТА

У дні, калі ўся наша краіна рыхтуеца да выбараў у Вярхоўны Совет БССР, нам, жонкам работнікаў чыгункі, хочацца падзяліцца некаторым вопытам сваёй грамадской работы. У нас яшчэ не згладжаны з памяці аграмадныя ўражанні ад выбараў у Вярхоўны Совет СССР. Слаўна мы папрацавалі тады сярод хатніх гаспадынь! Гэтай работы мы не спынялі і пасля выбараў.

Зараз у нас усе хатнія гаспадыні вучацца ў гуртках. Сем агітатарапаў хатніх гаспадынь вучыліся ў нас на семінары для агітатарапаў. Вялікую ўвагу мы ўдзяляем абарончай работе. У гуртках ГСА, ППХА і Варашылаўскіх стралкоў навучаецца многа жанчын. Мы ў любую мінуту будзем гатовы стаць на абарону сваёй любімай радзімы.

За апошні час у нас пашырліся рады актыўістак. Мы ганарымся актыўісткай Купленнікай, якая за сваю грамадскую

работу ўзнагароджана значком „Почетному железнодорожнику” і прэміяй у 250 руб. Мы ганарымся таксама тав. Плюшчавай. Яна ўжо не маладая, але многім маладым паказвае прыклад у штодзённай работе. Начальнік дарогі яе прэміраваў 200 руб. Тоё-ж самае можна сказаць і аб тав. Шчэгальковай.

Нядыўна мы, хатнія гаспадыні, наведалі свайго дэпутата ў Вярхоўны Совет тав. Астапава. Ён падзяліўся з намі вопытам сваёй работы.

Беларускі народ лепшых сваіх сыноў і дачок пашле ў народны парламент—у Вярхоўны Совет БССР. І мы, хатнія гаспадыні, з радасцю аддадзім свае галасы за кандыдатаў непераможнага блока комуністаў з беспартыйнымі.

Байкачова—

жонка ордэнаносца,
старшыня Совета жандэпо Гомель. Гомель.

З вялікай ахвотай нашы хатнія гаспадыні ўцягваюцца ў грамадскую работу. Больш за ўсё жанчыны любяць наведваць заняткі палітгуртка. 40 хатніх гаспадынь, жонак рабочых і службачых вагона-рамонтнага завода вывучаюць у гуртку Сталінскую Канстытуцыю, „Палажэнне аб выбарах у Вярхоўны Совет БССР“. Вельмі цікавяць хатніх гаспадынь і пытанні бягучай палітыкі.

Мы, хатнія гаспадыні, добра ўяўляем, што кожны грамадзянін Советскага Саюза павінен добра авалодваць вайсковымі ведамі. На значок ГСА першай ступені ў нас здала 50 чалавек. Яшчэ навучаецца 20 чалавек. Праграму ППХА скончыла 45 чалавек. 11 чалавек навучаецца ў гуртку на значок Варашылаўскага стралка. Нашы хатнія гаспадыні Макарэнка, Рубінштэйн і Леонава нядыўна былі прэміраваны.

Усю работу па падрыхтоўцы да выбараў у Вярхоўны Совет БССР мы спалучаем з дапамогай нашым мужам у вытворчай работе. Часта бываєм на заводзе, правяраем чыстату рабочага месца, знаёмімся з выкананнем плана. Не забываєм і дзіцячыя сады. Дзякуючы работе актыўістаў наш сад стаў прыкладным. Нашы хатнія гаспадыні любяць і добра адпачыць. Яны прымаюць удзел у гуртках самадзеянасці, у харавым, танцевальным. Яны жывуць поўнакроўным жыццём совецкіх грамадзянак.

Юрчанка—

старшыня Совета Вагона-
рамонтнага завода.

СОТНІ ТЫСЯЧ ЖАНЧЫН У ЧАС ВЫBARЧАЙ КАМПАНІИ СТАЛІ АКТЫЎНЫМІ ЎДЗЕЛЬНІКАМІ БУДАЎНІЦТВА СОЦЫЯЛІЗМА

РЫХТУЮЦА ДА ВЫБАРАЎ

Новы актыў

Наши жанчыны з ахвотай вучачца ў палітгуртках. Яны жадаюць поўнасцю выкарыстаць вялікія права, даныя ім Сталінскай Канстытуцыяй. У нас выраслі выдатныя актыўісткі, як Галовіна, Мядзведзеў, Даўлеткільдзеева. Ды і, не хвалячыся, вельмі вырасла і я сама. Са студзеня гэтага года працую старшынёй Жаночага совета.

Да выбараў у Вярхоўны Совет наш драмгурток рыхтуе пастаноўку: „Не было ні граша, раптам алтын“. Я выконваю адну з вядучых ролей. Наш драмгурток ужо паставіў некалькі п'ес.

У мяне чацвёра дзяцей, але я заўсёды знаходжу час для грамадской работы.

Тупчанка.

Магілёў.

АВАЛОДВАЕМ ВАЙСКОВЫМІ ВЕДАМІ

Выбары ў Вярхоўны Совет БССР—гэта вялікае свята для ўсяго беларускага народа. Асабліва для нас, жанчын. Мы добра ведаєм, што толькі ў нас, у краіне соцыялізма, жанчына з'яўляецца сапраўды роўнапраўным членам грамадства. Для нашых жанчын адчынены ўсе дарогі. Хочаш—вучыся, працуй, авалодвай тэхнікай. Вялікую ўвагу ўдзяляе партыя і ўрад і нам—хатнім гаспадыням. Мы гэта адчуваєм на кожным шагу і імкнемся актыўным удзелам у грамадскім жыцці аддзякаваць сваю краіну за гэту ўвагу.

Жанчыны нашага пасёлка вывучаюць зараз „Палажэнне аб выбарах у Вярхоўны Совет БССР“ і Сталінскую Канстытуцыю. Вялікую работу мы праводзім і па авалодванню вайсковымі ведамі. Мы добра памятаем,

што фашысты скаляць зубы на нашу дарагую радзіму. Але гэтamu ніколі не быць! Калі толькі будзе патрэбна—мы ўсе станем на ахову заваёў каstryчніка. На нашым пасёлку 50 жанчын—значкістай ППХА, 40 значкістай ГСА другой ступені, 50—першай ступені і 20 Варашылаўскіх стралкоў. Нядаўна мы ўдзельнічалі ў хімічных спаборніцтвах і занялі першае месца па чыгунцы.

Наши жанчыны таксама дапамагаюць у работе дзіцячаму саду і займаюцца санітарнай работай. У нас выраслі добрыя актыўісткі, такія як тав. Харук, Дамброўская і іншыя. Мы ўпэўнены, што ў часе падрыхтоўкі да выбараў у Вярхоўны Совет БССР яшчэ многа новых актыўістак папоўняць нашы рады.

Гомель.

Траяноўская.

Актыўны ўдзел у жыцці транспорта прымаюць жанчыны-актыўісткі.

На здымку: Жанчыны-актыўісткі Гомельскага вузла сабраліся на нараду пры палітаддзеле чыгункі. Справа—Азарава, Перкаль—арганізатор падора, Байкачова, Купленікова (узнагароджаная значком „Почетнага железнодорожника“), другі рад: Елісеева, Косціна, Гардзіенка, Траяноўская, Лукашевіч, Юрчэнка, Вараб'ёва, Пашчэнка, Модрык.

Фота І. Лапідуса.

НЕСЦІ Ў ГУШЧУ МАС ПАЛКУІБ МАЙСТАР І АГІТАР

У гэтым чалавеку выдатна сумясціліся два вялікіх участка работы. Соф'я Рувінаўна Бляхер зменны майстар, па сутнасці інжынер адной вядучай змены карамельнага цеха кандзіцерскай фабрыкі „Комунарка“ і яна-ж найбольш актыўны агітатор, які ўмела даводзіць да сазнання рабочых, работніц вялікія асновы вучэння Маркса—Энгельса—Леніна—Сталіна, наглядна і ярка пропагандуе выдатныя поспехі краіны Советаў, агітатор, які штодзённа трymае ў курсе ўсіх падзеяў шырокія масы рабочых.

У маладой комсамолкі, два месцы таму назад аднадушна прынятай кандыдатам у члены партыі, не выпадкова сумясціліся вялікая вытворчая работа з грамадской.

Дачка харчавіка—Соф'я Рувінаўна з 14 год па матэрыяльных абставінах вымушана была пакінуць маленькае на Рагачоўшчыне мястечка Ціхінічы, дзе прашло яе дзяцінства. Яна ведала, што ўсёды, куды-б не паехала, на якім-бы месцы не застанавіўся яе выбар, яна знайдзе чуласць, клопаты аб ёй, магчымасць вучыцца і працацаць.

Па прыкладу бацькі яе пацягнула ў харчовую прамысловасць, але сам бацька ў свой час не меў магчымасці атрымаць веды і застаўся радавым спіртавіком. Соня інакш вызначыла сваю будучыню.

Вучыцца, вучыцца, каб прыйсці ў цех з ведамі, падкаванай тэорыяй.

Менскі хіміка-тэхналагічны тэхнікум тав. Бляхер скончыла па кандзіцерскай групе на працягу трох год. Скончыла паспяхова. Тэхнікум быў для маладога спецыяліста і выдатнай грамадской школай; яе цягнула ў масы, яе захапляла працацаць сярод мас. Каб быць гатовай да гэтага, яна не толькі выкоўвала сваю вытворчую кваліфікацыю, але і ўсімерна павышала палітычна-агульнаадукцыйны ўзровень, многа чытала, сачыла за навінамі літаратуры, кіно, сцэны. Усё гэта спатрэбілася пазней...

Соф'і Рувінаўне было 17 год, калі яна прышла ў новыя цэхі „Комунаркі“—упершыню ў сваім жыцці для самастойнай работы.

Соф'я Бляхер паслядоўна праішла ўсе стадыі роста: лаба-

У калгасе „Іскра“, Шкловскага ра
дзіць вялікую палітыка-асветную рабо
На здымку: Вучань 10 класа поўн
Ісачэнка ў сваёй сям'і чытае журнал
„Масавы стаханаўскі рух на службу
О. Е. Ісачэнка—звенивая паляводчага
А. Д. Ісачэнка—памочнік загадчыка М

рантка, тэхнолаг, але хутка з не-
вялікага пакойчыка лабараторыі, а меха-
устаўленай бутлямі і колбамі, яе
перавялі ў кіпучы цех майстрам. Тут і выявілася тая першая загар-
тоўка, якую яна з прагнасцю пра-
ходзіла ў сценах харчовага камбі-
ната.

Гэта цяпер карамельны цех „Комунаркі“ амаль не першым на-
фабрыцы стаў выконваць план і на-
вопыце даказаў, што ўся фабрика
можа працацаць па-новаму, з міні-
мальнымі адыхадамі, даючы пра-
дукцыю высокай якасці. Але ў той
час, калі Бляхер прымала змену,
і ў карамельным цеху было многа
абураючых недахопаў. Раней за-
ўсё ажывіць завёртачныя мышны. У гэтым закладзе інтэрэсы вы-
творчасці. Майстар раіцца з меха-
нікам Янушкевічам. Вопытны ме-
ханік доўга разглядае абліцёўленыя
мышны і маўчыць. Што азначае
гэта загадачнае маўчанне? Няўко-
нічога не выйдзе? Бляхер з хва-
ляваннем глядзіць на механіка, але
вось ён, нарэшце, загаварыў:

— Трошкі прыдзецца канструк-
цыю перарабіць, а пасля гэтага
яны, бадай, як маленькія застра-
кочуць.

І рэканструкцыя распачалася.
У хуткім часе адна за другой ча-
тыры завёртачных мышнікі запра-
цавалі, лепшыя стаханаўкі былі

Тав. Іодка—адна з лепшых стаханавак Менскай швейнай фабрыкі „Кім“, дзённую норму яна выконвае на 230 проц. Тав. Іодка прымае актыўны ўдзел у грамадскім жыцці, з'яўляецца прафоргам сваёй брыгады.

Фота Вернер (БСФ).

БОЛЬШЭВІЦКУЮ АГІТАЦЫЮ

Комсомольская арганізацыя праведнага калгаснікаў. Сялішчыны школы, комсамолец Н. А. Наумчык з імкненнем да ўраджаю. Злева направа: маці і сястра А. А. Ісааченка і бацька Гаджы. Фота Горэвога (БСФ).

З пачатку аўлены на асваенне іх. І зараз на механічнай завёрты вытворбакі чачь дасягае трох тон. Хутка бузе праца від і пятая завёртка на машына. А яшчэ нядайна той-сё імкнуўся пусціц гэтыя машыны на злом. У змене тав. Бляхер не з'яўляўся і ручная завёртка, бо ўсё-ж паўль яна займае вялікае месца. Былае сць работніц па завёртцы не толькі выконваюць, але і правыконваюць. Ініцыятары стаханаўскага руху па фабрыцы Ціхніцкая, Пая Вайнер з дня ў дзень выпрацоўваюць да 180—190 проц.

Зменны майстар Бляхер з'явіўся ініцыятарам стварэння скразніх стаханаўскай брыгады. Першую задачу, якую паставіла зменны майстар, — гэта знізіць адыходы. Сяралі нараду брыгады. Лепшыя зі цэха ўзяліся за рацыяналізацію вытворчага працэса з тым, каб спыніць вялікія адыходы, і здайліся свайго. Замест 200 кг. ходаў цяпер толькі 6—7 кг.

Вядучая змена Бляхер упаўне зажана тримае сваё піршинаства; стар і ўесь калектыв карацьшыкаў умела адстойваюць.

Агітатарскі стаж тав. Бляхер альбо роўны яе стажу майстра. Січатку тав. Бляхер чытач у ціце, потым да яе прымакаўваюць

группу работніц для пастаяннай масава-растлумачальнай работы. Бляхер прыслухоўваецца да іх, выяўляе, чым цікавяцца работніцы, і імкненне задаволіць іх інтерэсы. Гарачыя дні для майстра і агітатора наступаюць у часе падрыхтоўкі да выбараў у Вярхоўны Совет СССР. Тав. Бляхер агітатар па выбарчым участку.

Соф'я Рувінаўна знаходзіць час, і кожны вечар яе можна бацьць на участку. Хатнія гаспадыні добра ведаюць маладую, бадзёрую дзяўчыну, якая шчыра, як друг, гутарыць з імі. Часам да яе на фабрыку прыходзяць жыхары з тых дамоў, дзе яна праводзіць агітатарскую работу. Прыйдзяць па розных справах, загадзя ведаючы, што знайдуць у агітатара чулы адказ, параду, дапамогу.

Тав. Бляхер адначасова і агітатар цэха.

Ёсьць у цэху дзве работніцы Наумава і Наумчык. Доўгі час яны стаялі ў баку ад грамадскага жыцця, ні чым акрамя вытворчасці не цікавіліся.

Аднойчы, пасля работы, Бляхер нагнала Наумаву і пайшла разам з ёй:

— Да дому спяшаецца?

— Так!

— Я праводжу вас, мне па дарозе.

І майстар змог скрыстаць гэтую прагулку, каб даведацца, чым занята Наумава, чаму яна не застаецца на чыты, што цікавіць яе. Наумава спачатку адказвала неахвотна, а потым разгаварылася. На наступны дзень Бляхер выбрала для чытання ўрывак з „Чапаева“, якім захапілася Наумава. Бліжэй другіх сядзела каля агітатара Наумава, яна ўважлівей других слухала запальваючу аповесць аб вялікім палкаводцы.

Цяпер агітатар і майстар Бляхер працягандуе сярод карамельшчыкаў величэзныя поспехі БССР, адной з адзіннатаці рэспублік Савецкага Саюза, рэспублік, якія пад кірауніцтвам партыі Леніна—Сталіна дасягнулі велічных перамог. Агітатар працягандуе гэтыя небывалыя поспехі, падрыхтоўваючы рабочыя масы харчавікоў да выбараў у Вярхоўны Совет БССР.

Старэйшыя большэвікі фабрыкі, райком комсамола рэкамендавалі майстра і агітатара С. Р. Бляхер у кандыдаты партыі. Вялікая партыя большэвікоў прыняла ў свае рады маладога совецкага спецыяліста, прайшоўшага выдатную жыццёвую школу. Е. Садоўскі.

На Віцебскай трыватажна-пачношнай фабрыцы імя Клары Цеткін комсамолка тав. Хадыка А. Е. з'яўляецца адной з лепшых грамадчыц і стаханаўкай фабрыкі.

На здымку: Комсамолка тав. Хадыко ў фабрычнай бібліятэцы. Выдае книгі бібліятэкарша тав. Валчок С. Л.

Фота Почекаева (БСФ).

Вучыца ў мас

Калі я паступіла працаць у пральню №-скага палка, я была зусім непісьменнай, цёмнай сялянскай дзяўчынай. Сям'я, у якой я выхоўвалася, не магла мяне вучыць, бацькі былі заклапочаны як-бы пракарміць дзяцей. Працевалі яны батракамі ў пана, і вучоба дзяцей для іх была недасягаемай мэтай.

— Як-бы трошкі падкачаць дзяцей, гадкоў да восьмі, каб яны маглі ўжо самі зарабіць сабе кавалачак хлеба. Як-бы хутчэй аддаць іх у наём кулаку, каб яны дапамаглі карміць сям'ю,— так разважаў нябожчык мой бацька.

Працевала з малых год па найму ў кулакоў, потым пайшла хатнай работніцай. І нарэшце паступіла ў пральню.

Калі я працевала прачкай, страшэнна захаплялася і любіла хадзіць на сходы. Часамі, слухаючи гарачага прамоўцу, я яму ад усёй души зайдросціла, што ён можа красамоўна расказаць сходу сапрауднасць нашай неабдымнай радзімы, што нашы совецкія людзі могуць тварыць чуды доблесці і геройства ў працы і на-
вуцы.

Меркавала я па сабе, што пасля кожнага такога схода ў мяне з'яўляўся ўздым у маёй хоць і не адказнай, але ганаровай рабоце.

З зайдрасцю я глядзела на дзяржаўных дзеячоў і грамадчыц-жанчын. Я ім зайдросціла таму, што яны з'яўляюцца актыўнымі ўдзельнікамі грандыёзнага будаўніцтва соцыялізма. Гэту шчырую зайдрасць я часамі не магла ўтрымаць у сабе і выказвала ў голас сваім таварышам.

— Я хачу быць актыўнай удзельніцай у будаўніцтве нашага слайнага і радаснага жыцця. І гэта думка ўсюды і заўсёды мяне праследавала.

Паступова ад наведвання сходаў я пачала ўцягвацца ў гра-

мадскую работу. Мая грамадская дзейнасць пачалася зусім з нязначнага. Жанчыны абрали мяне дэлегаткай жанадзела. Я з усіх сіл старалася выконваць свае даручэнні акуратна і добрасумленна. Пры ўсякай удала пра- ведзенай сваёй невялікай справе я была бязмерна рада за свае поспехі. Выконваючы грамадскую работу, працуячы на вытворчасці, я адначасова вучылася ў вячэрнай школе з тым, каб зрабіцца пісьменным чалавекам.

Хутка рабочая пральні аказалі мне вялікае давер'е—абрали за- седацелем суда. Я з гэтай ра- ботай справілася не дрэнна.

Работніцы і рабочыя, бачачы маю адданасць рабоце, у 1928 г. абрали мяне членам Лепельскага горсовета. І у гэтым-же годзе мяне абрали членам былога Рай- профсовета.

Аднойчы выклікае мяне старшыня Райпрофсовета і гаворыць

— Даша, паедзеш у Менск на курсы.

Маёй радасці не было граніц. Сталіца рэспублікі, вучоба мяне захапіла, здавалася, што шчасце маё нязмернае.

Вучылася два з пал. месяцы на „выдатна“. Перада мной адкрыты ўсе дарогі. Я гару жаданнем ад- дзякаваць партыі і таварышу Сталіну за бацькоўскія ўагі да мяне—дачкі былога батрака.

Паступіла працаць на швейную фабрыку імя Крупской. Хвала стаханаўскага руху пра- кацілася па ўсёй краіне. Буду стаханаўкай,—так рашила я. Гэта было мною ажыццёўлена літаральна ў некалькі дзён. Я перавыканала норму ў некалькі разоў.

Хутка калектыву рабочых фаб- рыкі даручыў мне рад адказней- шых работ. Абрали старшынёй цэхкома, членам рэдкалегії фаб- рычнай газеты, рэдактарам цэх- газеты.

Далейшыя падзеі, якія адбы- ліся ў май жыцці, ніколі не згладзяцца з маёй памяці. Аб гэтым я нават часамі спакойна гаварыць не магу.

Знамянальнымі днямі быў для мяне месяц снежань мінулага года, калі я падала заяву ў пар- тыйную арганізацыю аб прыёме мяне ў вялікую партыю Леніна—Сталіна. Другой знамянальнай датай з'яўляецца для мяне, калі профсаюзная маса швейнікаў Бе- ларусі аказала мне давер'е і абра- ла мяне тайным галасаваннем членам презідіума ЦП Саюза швейнікаў.

Яны даверылі мне кіраваць са- май масавай арганізацыяй рабо- чага класа — профсаюзам, які з'яўляецца школай комунізма і выхоўвае многамільённыя кадры соцыялістычных прадпрыемст- ваў.

Зусім нядыёна я перайшла пра- цаваць у апарат ЦП Саюза ў якасці намесніка старшыні. Ра- бота для мяне новая, часта су- стракаюся з цяжкасцямі, але я іх перамагаю. Ні на мінуту я не забываю, што я павінна апраў- даць вялікае давер'е, якое мне аказаны. Я абяцаю, што гэта давер'е апраўдаю чулымі і любоў- нымі адносінамі да людзей. Вучыца ў мас і вучыць масы,— гэта будзе май дэвізам у рабоце.

Д. Драгун—

Нам. старшыні
ЦП Саюза швейнікаў.
Менск.

Смялей і больш рашуча вылу-
чайце жанчын, якія да кана-
адданы справе Леніна—Сталіна!

Вялікая сіла

Совецкая жанчына—гэта гарачы патрыёт сваёй радзімы. На любым участку работы яна да-казвае сваю актыўнасць прыкладнай і чэснай работай. Не апошніе месца занялі совецкія жанчыны і ў часе падрыхтоўкі да выбараў у Вярхоўны Совет ССР. Яны прымалі актыўны ўдзел у падрыхтоўцы да выбараў. Сярод іх выявілася многіх новых арганізатораў, прапагандыстаў, агітатораў.

Жанчыны Церахоўскага раёна ў часе выбараў таксама праводзілі вялікую работу. Гэтых перадавых людзей раённыя арганізацыі вылучалі на кіруючыя пасады. Вось, напрыклад, тав. Грышкаўцова вылучана старшынёй Маркавічскага сельсовета. Да вылучэння тав. Грышкаўцова чатыры гады працавала старшынёй калгаса, з работай спраўлялася вельмі добра, была членам сельскай выбарчай камісіі.

Тав. Трыгубава Прося—лепшая трактарыстка, стаханаўка раёна, вылучана старшынёй Пракапоўскага сельсовета.

Люба Шышова—маладая, 19-гадовая дзяўчына, зараз старшынёй калгаса імя Сталіна, Пракон'еўскага сельсовета.

Тав. Алехіна—былая загадчыца Грабаўскай хаты-читальні пра-явіла сябе, як здольны арганізатор, добры агітатор. Гэта энергічная дзяўчына-комсамолка працуе зараз на кірующей работе.

Палітінспектарам Райана працуе т. Драздова Мар'я, якая была брыгадзірам калгаса „Вольная праца“.

Добра працуе ордэнаноска Анна Карапенка, нядайна вылучаная старшынёй буйнага калгаса „Вольная праца“. Гэта комсамолка, будучы брыгадзірам у калгасе, паказала сябе здольнымі кіраўніком, арганізаторам. За выдатную работу па ільну яе ўзнагародзілі ордэнам „Знак почета“. Па раёну вылучаны рад новых адданых да канца партыі Леніна—Сталіна жанчын.

Такіх выдатных жанчын-арганізатораў па Церахоўскаму раёну ёсьць і яшчэ. Трэба толькі партыйным і совецкім арганізацыям раёна яшчэ больш займацца гэтымі людзьмі, штодзённа працьчна дапамагаць ім у работе, выхоўваць іх.

Федора Міхальчанка—
Церахава намеснік старшыні РВК.

Мастацкая самадзейнасць тарфянікаў.

Фота Мазелева (БСФ).

НЕДАЦЭНЬВАЮЩІ ЖАНЧЫЯ КАДРЫ

Партыя большэвікоў заўсёды ўдзяляла велізарную ўвагу палітычнаму выхаванню працоўных жанчын і вылучэнню іх на кірующую работу. Таварыш Сталін гаварыў, што жанчыны складаюць палову насельніцтва нашай краіны. І што гэту сілу неабходна прасоўваць уперад. Дзякуючы клопатам партыі і ўрада совецкая жанчына займае ганаровае месца ў соцыялістычным грамадстве. Няма ні адной галіны работы, дзе-б жанчыны не працавалі.

Аднак зусім па другому абстаіць справа ў Шкловскім раёне. Пытаннем вылучэння жанчын тут не займаюцца.

У раёне 220 калгасаў, а старшынёй калгаса працуе толькі адна жанчына. Няўжо ў раёне няма здольных, адданых большэвіцкай партыі жанчын? Безумоўна ёсьць, але толькі раённыя арганізацыі іх не заўажаюць.

Наадварот, наглядаеца прамое ігнараванне такога важнейшага пытання, як вылучэнне жанчын. У лютым месяцы наш раён заключыў соцыялістычны дагавор з Талачынскім раёнам. Такое пытанне, як вылучэнне жаночых кадраў, у дагаворы абышлі. І толькі па настаянню прадстаўнікоў Талачынскага раёна ўключылі ў дагавор — вылучыць 20 жанчын. А што-ж на самай справе? Усё гэта засталася на паперы. Да гэтага часу не вылучылі ніводнай жанчыны. Нават у дзень 8 сакавіка—Міжнароднага Комуністычнага жаночага дня—гэта пытанне не з'явілася аб'ектам агаварэння ні на РК, ні на РВК.

Недацэнку вылучэння жаночых кадраў па Шкловскаму раёну можна расцэньваць, як прамое парушэнне дырэктыў партыі.

Шклов. М. Паўлючэнка. 11

СТАЛІНСКІЯ КЛОПАТЫ БАЦЬКОЎСКАЯ АБ КАЛГАСНЫМ СЯЛЯНСТВЕ

Пастановы Совета Народных Камісараў СССР і ЦК ВКП(б) „Аб забароне выключэння калгаснікаў з калгасаў“, „Аб неправільным размеркаванні даходаў у калгасах“ і „Аб падатках і другіх абавязацельствах у адносінах аднаасобных гаспадарак“ прадстаўляюць сабой дакументы вялікай палітычнай важнасці. Кожнае слова пастановы прасякнута сталінскімі клопатамі аў калгасным сялянстве.

Гэтыя пастановы накіраваны на далейшы росквіт нашых калгасаў, на забеспечэнне заможнага жыцця калгаснікаў. З вялікім уздымам сустрэла калгаснае сялянства гэтыя гістарычныя дакументы.

Партыя і ўрад не раз папярэджвалі партыйныя і совецкія арганізацыі аў неабходнасці супровага выканання статута сельскагаспадарчай арцелі. Аднак факты, якія маюць месца, сведчаць, што мясцовыя партыйныя арганізацыі не зрабілі належных вывадаў з гэтых папярэджанняў.

Вось, напрыклад, у Смалявіцкім раёне з калгаса „Комсамольская воля“ выключан калгаснік Ліс толькі за тое, што ён узяў для сваёй каровы кошык саламяной рэзкі. Выключан ён без усякіх папярэджанняў. Такіх прыкладаў можна прывесці безліч. Праўленні калгасаў замест таго, каб займацца выхаваўчымі мерамі ў адносінах да калгаснікаў, прымняюць голае адміністраванне да іх.

Сталінская канстытуцыя прадстаўляе грамадзянам СССР вялікія права. Папіраць гэтыя права ніхто не мае права.

Не менш важнае значэнне мае пастанова „Аб неправільным размеркаванні даходаў у калгасах“. З самага пачатку арганізацыі калгасаў партыя і ўрад вялі рашучую барацьбу супроты ушчамлення асабістых інтэрэсаў калгаснікаў. „Спалучэнне асабістых інтэрэсаў калгаснікаў з грамадскімі—вось дзе ключ умаца-

вання калгасаў“, указваў таварыш Сталін на II З'ездзе калгаснікаў. У радзе раёнаў і калгасаў забыліся на гэта сталінскае ўказанне, дапусцілі не мала скажэнняў пры размеркаванні грошовых даходаў калгасаў.

Праўленне калгаса імя Кірава, Бярэзінскага раёна, на адміністрацыйна-кіраўнічыя патрэбы выдатковала 17 проц., замест 2 проц. Праўленне калгаса імя Сталіна, Хоцімскага раёна, на вытворчыя пабудовы затраціла 52 проц., на адміністрацыйныя выдаткі—4,7 проц. і размеркавала толькі 4,9 проц. Праўленне калгаса „Комунар“, Прапойскага раёна, на вытворчыя пабудовы затраціла 41 проц., а размеркавала—8 проц. Такія факты маюць месца і ў радзе іншых раёнаў.

Соўнарком СССР і ЦК ВКП(б) установілі парадак, па якому не менш 60-70 проц. усіх грошовых даходаў арцелі павінна размяркоўвацца на працадні. Гэты закон павінен быць непарушным.

У пастанове „Аб падатках і другіх абавязацельствах у адносінах аднаасобных гаспадарак“ адзначана парушэнне палітыкі партыі і ўрада ў адносінах аднаасобнікаў.

У практыцы было такое становішча, калі аднаасобнікі мелі перавагу перад калгаснікамі ў выкананні дзяржаўных абавязацельстваў. Соўнарком і ЦК пропанавалі пакончыць з антыдзяржаўнай і антыкалгаснай практыкай папусціцельства аднаасобнікам.

Большэвіцкае выкананне расшэння партыі і ўрада забяспечыць паспяховае правядзенне веснавой сяўбы, умацуе арганізацыйна-гаспадарчую моц калгасаў. Гэта яшчэ больш умацуе магутнасць нашай соцыялістычнай радзімы.

Пастановы партыі і ўрада „Аб забароне выключэння калгаснікаў з калгасаў“ і „Аб неправільным размеркаванні даходаў у калгасах“ з'яўляюцца яркімі сведкамі клопатаў партыі і ўрада аў нас, калгасным сялянству. Гэтыя пастановы выклікалі яшчэ большы ўздым сярод калгасных мас.

Мы ў нашай брыгадзе старана вывучылі гэтыя сталінскія дакументы. І на клопаты партыі адкажам ударнай работай на калгасных палях.

Работа ў брыгадзе ідзе ў нас спраўна. У калгасе наша брыгада перадавая. Мы змагаемся за самы высокі ўраджай.

Калгаснікі брыгады працуяць добрасумленна, ведаюць, што ад іх саміх залежыць багаты працадзень. Добрая прыклады работы паказваюць стаханаўкі-калгасніцы. Вось Тэклія Гуднік на работе заўсёды прыкладная, нормы выпрацоўвае на 200 проц. Марфа Дубік таксама стаханаўка. Звенявая Рыпіна Разумоўская, якой ужо 50 год, узяла са сваім звязном рэкордны ўчастак і вельмі добра арганізавала работу.

Бабуля Малання Дарожка кожны дзень просіць даць ёй работу. Годы яе пачэсныя: ёй каля 60 год, але яна кажа, што не хоча сядзець склаўшы руکі, што ў вялікай калгаснай сям'і ёй работа знайдзеца.

Зараз мы, як і ўсе грамадзяне Совецкага Саюза, рыхтуемся да выбараў у Вярхоўны Совет БССР. У нас акуратна працуе гурток па вывучэнню „Палаўжэння аў выбарах у Вярхоўны Совет“ і Канстытуцыі БССР.

Дзякуем таварышу Сталіну за бацькоўскую ўвагу да калгаснікаў!

Жукавец Л. Д.

Калгас „Чырвоная горка“,
Стара-Дарожскі раён

Сёстры

Анюта разарвала канверт. Пісьмо было ад брата Міхаіла, студэнта Горкаўскага сельскагаспадарчага тэхнікума. Брат вітаў Анюту з узятымі абавязацельствамі па ільну. Абяцаў і сам дапамагчы ў часе летніх канікул, як прыедзе дадому. Усе набытыя ім тэарэтычныя веды па агратэхніцы прымяніць на ўчастку Анюцінага звяна. Ён быў вельмі ўсхваляваны, што іх сям'я складае адно звяно і змагаецца за 10 цэнтн. ільнавалакна з гектара.

Апошняя радкі Анюта прачытала ўголос.

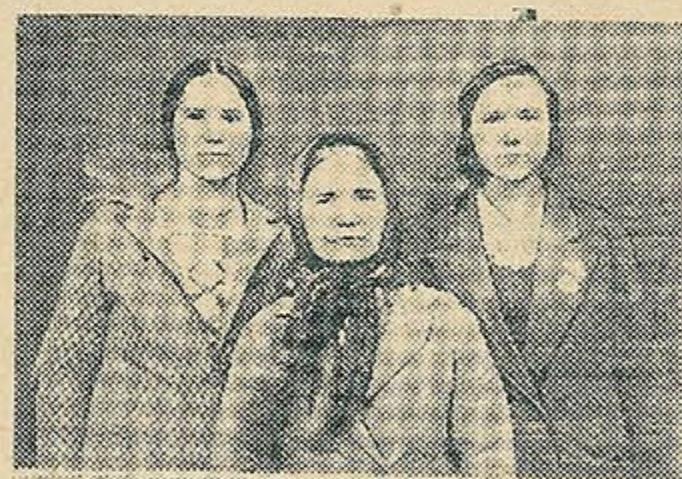
— Жадаю табе найлепшых поспехаў у рабоце. Горача вітаю ўсіх калгаснікаў з выдатнай падрыхтоўкай да вясны—першага года трэцій Сталінскай пяцігодкі!

Аня скончыла чытаць пісьмо. Галава яе напаўнялася ўсё новым і новым думкамі. Як-бы лепш выканань свае абавязацельствы?

— Міша, безумоўна, дапаможа міне. Але ён прыедзе толькі летам. Лён ужо расці будзе. А раз—весна, сеяць патрэбна, участак падбраць пад лён, неадкладная работа. Паехаць-бы падвучыцца, набыць элементарныя веды па агратэхнічным навукам. Многа яшчэ незразумелых пытанняў сустракаецца.

А праз некаторы час Анюту Нікалаеўну Аляшкевіч выклікалі ў раён на курсы звенявых. Кожную лекцыю аграномаў Анюту слухала ўважліва, старалася як мага больш успрыняць, каб, прыехаўшы ў свой калгас, падбязна аб усім расказаць членам свайго звяна і ўсім звенявым і калгаснікам і прымяніць веды на практицы.

Тав. Аляшкевіч—звенявая з калгаса імя Кагановіча, Градзянскага сельсовета. У мінулым жыцці звенявой калгаса імя Кагановіча тав. Аляшкевіч нічога асаблівага няма. Яна і яе бацькі жылі так, як жылі ўсе бядняцкія гаспадаркі—беззямельныя і бескаройныя сяляне Беларусі, бы-

На здымку: Звенявая Анюта Аляшкевіч са сваёй маткай і сястрой Кацяй (калгас імя Кагановіча, Асіпавіцкага раёна).

лой калоніі царскай Расіі. Багата і культурна зажыла сям'я Аляшкевіча толькі ў калгасе.

У калгасе гэта сям'я выдзяляеца сваёй адданасцю да работы. Усе калгаснікі паважаюць не толькі самога гаспадара сям'і Нікалая Аляшкевіча, але і яго дачок—звенявых.

Увесе час сям'я Аляшкевічаў працавала ў першай брыгадзе, у адным дружным звяне. У 1937 г. старэйшая дачка Анюта перайшла ў другую брыгаду. Яе вылучылі звенявой. На адным з калгасных сходаў Анюта ўзяла на сябе абавязацельства—дабіцца з участка 2-х гектараў атрымаць не менш, чым па 10 цэнтнераў ільнавалакна з кожнага.

Сваё звяно Анюта сама камплектавала. Яна падбрала звяно са сваіх падруг. Прычым яна з кожнай паасобку пагаварыла аб той адказнай задачы, якая стаіць перад імі, як членамі звяна, што за выкананне ўзятага абавязацельства павінны адказваць не толькі звенявая, але і ўсе. Уся шасцёрка звяна, як адна, дружна ўзялася за падрыхтоўку да веснавой сяўбы. Яны сабралі 16 цэнтн. попелу, 5 цэнтн. курынага памёту.

Кожная з дзяўчат звяна гарыць жаданнем поўнасцю выканань абавязацельствы і заваяваць першынства ў спаборніцтве.

Спаборнічаюць яны з двумя звеннямі—са звяном Каці Аляшкевіч і Варкі Кубар.

Каця Аляшкевіч—гэта малодшая сястра Анюты, звенявая першай брыгады. У яе звяне члены яе сям'і: бацька, матка і сястра Маня. У адказ на выклік Анюты Каця са сваім звяном узяла абавязацельствы дабіцца не меншага ўраджаю, чым сястра.

Анюты і Каця Аляшкевічы не толькі вядомыя стаханаўкі ў калгасе, яны актыўныя ўдзельніцы калгаснай самадзейнасці. Тры сястры Аляшкевічы—Анюты, Каця і Маня выдатныя спявачкі. У калгасным харовым гуртку яны славяцца сваім здольнасцямі па спевах. Анюты ўладае яшчэ адной асаблівасцю—яна захапляеца сцэнай. Ва ўсіх пастаноўках калгаснага самадзейнага драматычнага гуртка яна выконвае галоўныя ролі.

Дачок Нікалая Аляшкевіча мы ўзялі, як прыклад таго новага вялікага калгаснага акtyva, які вырас і расце ў калгасных вёсках.

„Іх тысячи стала актыўных і шчырых
На працы на кожнай, дзе вокам не
кінь“.

Ленінскі комсамол, партыя
большэвікоў і родны наш таварыш Сталін сагравае іх сваімі
клопатамі.

Старатава.

Гурток самадзейнасці калгаса імя Кагановіча, Градзянскага сельсовета, Асіпавіцкага раёна.

Совецкі ўрач

Яшэ будучы медыцынскай сястрай, Рахіль Нафталеўна Лавіт марыла стаць урачом.

Быць совецкім урачом, які стаіць на ахове здароўя працоўных квітнеючай краіны соцялізма, Рахіль Нафталеўна лічыла для сябе самай ганаровай справай.

У 1932 г. для тав. Лавіт ажыццяўліся яе мары: як лепшую медыцынскую сястру паслалі яе на вучобу ў Медыцынскі Інстытут. Пяць год упартага вучылася. У 1937 г. пасляхова здала дзяржаўны экзамен і атрымала званне ўрача.

— Дзені здачи дзяржаўнага экзамена быў такім радасным, што не хапала слоў, каб выказаць велізарнейшую падзяку нашай партыі, ураду і асабіста правадыру працоўных любімаму таварышу Сталіну, які вывеў мяне, дачку рабочага на шырокую дарогу,—гаворыць тав. Лавіт.

За невялікім ляском, два кілометры ад вёскі Горна, на хутары Задор'е ў прыгожым садзе стаіць не вельмі вялікі, але прыгожы дом. Гут калісьці жыў памешчык, эксплаататар Шмідт, на якога працавалі сотні батракоў і беднякоў. Зараз совецкая ўлада гэты дом скарысталася для сельской бальніцы, здраўніцы працоўных. Дырэктарам больніцы паслалі маладога таленавітага ўрача Рахіль Нафталеўну Лавіт. Яна на працягу месяца абсталёўвала памяшканне бальніцы, падабрала штат. 9 верасня 1937 г. бальніца была адкрыта. З гэтага часу пачалася творчая клапатлівая работа маладога спецыяліста—Рахілі Нафталеўны Лавіт.

Вельмі скора стала папулярнай для акружжаючага насельніцтва тав. Лавіт як чулы чалавек і выдатны ўрач, якая праяўляе выключныя клопаты аб пацыентах.

Рахіль Нафталеўна Лавіт цікаўіцца не толькі дыягназам хворых, але і яго жыллёвымі ўмовамі, а маленьках пацыентаў-вучняў ведае нават, як яны вучацца ў школе. Вельмі часта Рахіль Нафталеўна начамі не спіць, дзяжурачы каля слабых хворых.

Яна з'яўляецца частым гасцем і ў хатах калгаснікаў. З вёскі Новавялейка, Бягомльскага раёна, паступіў сігнал у бальніцу, што маюць месца захворванні. Тав. Лавіт накіроўваецца туды, і аказвае медыцынскую дапамогу, хаця вёска гэта і не ўваходзіць у зону яе абслугоўвання.

Вялікая ўрачэбная нагрузкa не перашкаджае тав. Лавіт удзельнічаць у грамадскім жыцці. Яна працьтала рад лекцый на тэму: «Як ахоўвацца ад інфекцыйных захворванняў». Па яе ініцыятыве ў вёсках Горна, Сакавічы, Ізбішчы арганізаваны санпрапускнікі. Двумя гурткамі кіруе тав. Лавіт па падрыхтоўцы значкісту ГСА. Адзін у калгасе „Правда“, да выпуску ўжо падрыхтавана 30 чалавек, і другі ў Горнаўскай НСШ—на 27 чалавек. Тав. Лавіт старанна падрыхтоўвае сярэдні медперсанал бальніцы, чытае ім лекцыі, кансультыруе і накіроўвае іх у калгасныя масы для таго, каб яны там праводзілі работу па ахове здароўя.

Так малады совецкі ўрач—дирэктар Горнаўскай сельскай бальніцы Рахіль Нафталеўна Лавіт на практицы апраўдае ганаровае званне совецкага спецыяліста.

Самае каштоўнае ў гэтым чалавеку—гэта адданасць вялікай справе, якая ёй даверана.

І. Муравіцкі

Плещчаніцкі раён

Першамайская дэманстрацыя ў Менску.
На здымку: Танцы ў адной з калон.

ЦАРКОУНІКІ НА СЛУЖБЕ ЗАМЕЖНАЙ РАЗВЕДКІ

Ва ўсіх капіталістичных дзяржавах рэлігійныя арганізацыі дапамагаюць памешчыкам і капиталістам прыгнітаць і эксплатація рабочых і сялян. Царкоўныя і сектантскія прапаведнікі ўнушаюць працоўным, што іх непасільная работа, беднасць, голад і ўсемагчымая прычынені ўстаноўлены богам. Імем бога яны заклікаюць да пакорнасці і цярплівасці перад гвалтаўнікамі і катамі. Ухваляючы земнае рабства і благаслаўляючы ўсе пакуты і муки прыгнечаных прапаведнікі няпраўды двудушна заспакойваюць абманутых фальшывай надзеяй на фантастычную нябесную узнагароду. Гэта вера, гэта надзея толькі ўмацоўвалі і ўмацоўваюць сапраўдане рабства.

Тлумачачы класавае значэнне рэлігіі, таварыш Сталін гаварыў:

„Рабы і рабаўласнікі, прыгонныя і прыгоннікі, сяляне і памешчыкі, рабочыя і капиталісты, прыгнечаныя і прыгнітальнікі,— так будаваўся свет спакон вякоў, такім ён застаецца цяпер у агромаднай большасці краін. Дзесяткі і сотні разоў імкнуліся працоўныя на працягу вякоў скінуць з плеч прыгнітальнікаў і стаць панамі свайго становішча. Але кожны раз, разбітыя і зняслайленыя, вымушаны быті яны адступіць, хаваючы ў душы кры́ду і зневажэнне, злосць і адчай, і накроўваючы погляды на невядомае неба, дзе яны спадзяваліся знайсці вызваленне. Ланцугі рабства заставаліся некранутымі, або старыя ланцугі змяняліся новымі, такімі ж цяжкімі і зняважлівымі. Толькі ў нашай краіне удалася прыгнечаным і прыдущаным масам працоўных скінуць з плеч панаванне памешчыкаў і капиталістаў і паставіць на яго месца рабочых і сялян”¹⁾.

„Веліч Леніна,—указвае таварыш Сталін,—у тым, раней усяго, і складаецца, што ён стварыў Рэспубліку Советаў, тым самым паказаў на справе прыгнечаным масам усяго свету, што надзея на вызваленне не стра-

чана, што панаванне памешчыкаў і капиталістаў недоўгавечна, што панаванне працы можна стварыць намаганнямі саміх працоўных, што царства працы можна стварыць на зямлі, а не на небе. Гэтым ён запаліў сэрцы рабочых і сялян усяго свету надзеяй на вызваленне”²⁾.

* * *

Мы живем ва ўмовах капиталістичнага абкружэння, і гэта абкружэнне аказвае вялікі ўплыў на дзейнасць рэлігійных групіровак у нашай краіне. Кіруючыя пасады ў рэлігійных арганізацыях часта займаюць „былыя“ людзі—рэакцыйныя „князі царквы“, былія памешчыкі, капиталісты, кулакі, царская чыноўнікі, афіцэры белагвардзейскіх армій і г. д. Зусім зразумела, што гэта верхавіна царкоўна-сектантскіх арганізацый вядзе барацьбу супроты совецкай улады, супроты соцыялістычнага будаўніцтва і актыўна дапамагае ўсім варожым совецкай уладзе сілам у іх контррэволюцыйнай дзейнасці.

Доблесная совецкая разведка ўскрыла многа шпіёнскіх гнёзд даў пад прытулкам цэркваў. Выкрыта подлая антысовецкая дзейнасць царкоўных саратнікаў права-трацкісцкага блока.

Цяпер устаноўлена, што замежныя разведкі (германская, японская і інш.) яшчэ да рэвалюцыі вербавалі сваіх агентаў з асяроддзя царкоўнікаў розных культав і сектантскіх важакоў. Тонка замаскіроўваючы сваё здрадніцтва, гэтыя шпіёны на працягу многіх год умела гравіроўку, спадцішка служылі ворагам.

У Кіраўскай вобласці выкрыта і ліквідавана баптысцкая контррэволюцыйная зграя, якая ўзначальвалася германскім шпіёнам, засланым у нашу краіну для варожай дзейнасці. Гэтая банда мела агентаў на некалькіх прадпрыемствах, у тым ліку працуючых для абароны.

У Горкаўскай вобласці царкоўныя дыверсанты і шпіёны на чале з мітрапалітам Феафанам Туляковым стварылі разгорну-

тую сетку варожых пунктаў. Па заданню верхавода банды поп В. пасяліўся ў сяле Гніліцы, калі аўтазавода. Гэты мацёры шкоднік даваў фальшывыя дакументы бытым кулакам, засылаў іх на завод і кіраваў падрыхтоўкай дыверсійных банд у цехах завода. У гэтай-же вобласці контррэволюцыйная царкоўная зграя падпаліла завод „Металіст“. У часе пажару спалена частка цэнтральнага корпуса і склад матэрыялаў. Дыверсійная група папа Крылова (сяло Іванаўскае, Лыськоўская раёна, той-же вобласці) падпаліла салатопенны завод і знішчыла шляхам падпалаў значную плошчу леса. Уздельнікі зграі крымнальнікі-бандыты Белякоў, Кашырын і Фомічэў пад кіраўніцтвам папа-дыверсанта падрыхтоўвалі выбух Плотнікаўская хімічнага завода. Страшэнная заця не удалася.

У Ленінску (Захадняя Сібір) японская разведка пры дапамозе папоў-шпіёнаў рабіла аварыі на шахтах.

У Паўднёва-Казахстанской вобласці выкрыты дзве варожыя зграі царкоўнікаў — праваслаўных папоў і магаметанскіх мул. Верхаводам першай быў епіскап Кабраноў і сюды-ж уваходзіў шпіён замежной разведкі Пестаў, былы афіцэр царскага флота. Ён ажыццяўляў падрыўную работу сярод адсталых рабочых Чымкенцкага хімфармазавода. Ташкенцкі епіскап Еўціхі рыхтаваў дыверсійныя акты на чыгунцы.

У залежнасці ад тых ці іншых мясцовых умоў папы-шпіёны ўжываюць самыя рознастайныя прыёмы варожай дзейнасці. Часам выступаюць у ролі наводчыкаў і дапамагаюць вербаваць шпіёнаў. Часам самастойна падрыхтоўваюць дыверсійныя і терарыстычныя акты і для гэтых мэт здабываюць зброю, атруту, выбуховыя вяшчествы.

Паўсямесна царкоўнікі-шпіёны скарыстоўваюць іспаведзь. Шырокая ўжываецца сістэма двудушнай дабрачыннасці, служачай мэтам падкупу.

Веруючыя людзі часам нават і не падазраюць, якая зла-

¹⁾ І. Сталін. Прамова на II Усесаюзным З'ездзе Советаў. Зборнік „Аб Леніне“. Партыядат, 1937 г., стар. 13.

²⁾ Там-жа !

чынная, зладзейская дзейнасць спрытна замаскіравана рэлігійнымі абрадамі і гутаркамі.

У многіх раёнах нашай краіны папы - контррэволюцыянеры ў сваёй дзейнасці злучаліся з трацкістамі, бухарынцамі, буржуазнымі нацыяналістамі і іншымі заклятымі ворагамі совецкага народа. Шпіёны ў расах дапамагалі шпіёнам без рас, і наадварот. Тыя і другія мелі агульных гаспадароў з германскай, японскай, польскай разведак. Тыя і другія імкнуліся звергнуць соцыялістычны лад і аднавіць капіталістычнае рабства ў нашай краіне. Тыя і другія не грэбавалі ніякімі злачыствамі для выканання загадаў фашысцкіх гаспадароў.

* * *

Напярэдадні выбараў у Вярхоўны Совет СССР на занятках гурткоў і на прадвыбарных сходах многія выступаўшыя рассказалі аб праклятым мінулым і адзначалі сапраўдане значэнне царквы на службе ў прыгнятальнікаў.

69-гадовы калгаснік Ф. І. Клепікаў (Узлавая, Тульскай вобласці) гаварыў:

„Многа год працеваў я на шахце. Бывала, лезеш у шахту—богу молішся, вылезеш—зноў молішся, усё прасіў бога шчаслівага жыцця, пакалечыўся ўвесь, а ад бога нічога і не дачакаўся. Запытаеш, бывала,

папа: „Чаму мне бог не дапамагае.“ А ён адказвае: „Цярпі, бог убачыць тваё цярпенне і дапаможа“.

Досыць абманваць! Шчаслівае жыццё мы атрымалі з рук совецкай улады. Я вось зараз стары, а ў калгасе працуя як малады, жыву добра і стомленасці не адчуваю. Мы ўсякаму галаву адаб'ем, хто адважыцца падняць сваю брудную руку на нашу родную ўладу“.

Многія старыя рабочыя сведчылі, што ўсе рэлігійскія скарыстаны ворагамі працоўных. К. М. Бутман (Невель, Калінінскай вобласці) гаворыць:

„Я даўно ўпэўніўся ў шкодзе рэлігіі. Папы ўсіх колераў зацімняюць разумы працоўным, адкрыта дапамагаюць контррэволюцыі. Равін гаварыў, што багатаму сам бог дапамагае, што ўсё багацце ад бога. Хітры быў, падлец, закрываў нам очы на сапраўданасць.

Не хадзіць у сінагогу было нельга. Калі даведаецца аб гэтым гаспадар ці равін—зараз жа прагоняць з работы, пазбавяць апошняга кавалка хлеба. Паняволі прыходзілася цярпець рэлігійны дурман.

Толькі комуністычная партыя, вялікі Сталін далі мне шчаслівае і радаснае жыццё. Цяпер я жыву свядомым працоўным жыццём. Рэлігія больш не задурманьвае маю галаву“.

Такія простыя, шчырыя расказы, такія праўдзівія і бясхітрасныя прамовы чуліся на многіх і многіх прадвыбарных сходах. Гаварылі аб пройдзеным шляху, аб tym, якое прыгнечанне, знявага, гвалт панавалі ў буржуазна-памешчыцкай Расіі. Успаміналі, як царкоўнікі і сектанты благаслаўлялі царскія турмы, бізун, на гайкі.

Трэба бязлітасна выкryваць і выкарочоўваць фашистскую аген туру шкоднікаў, дыверсантаў, шпіёнаў у расах. Трэба выхоўваць у масах непрымірумую ня навісць да гэтых подлых са ўдзельнікаў права-трацкісцкіх бандытаў і забойц.

Падрыхтоўка да выбараў у Вярхоўныя Советы саюзных рэспублік павінна супрадацаца сур'ёзна паставленай антырэлігійнай работай сярод веруючых. Неабходна даваць большэвіцкі адпор усім спробам ворагаў совецкага народа выкарыстаць рэлігійныя забабоны для сваіх контррэволюцыйных мэт.

Не гледзячы на рашэнне ВЦСПС аб палепшенні антырэлігійнай работы, многія профсаюзныя работнікі не ўдзяляюць гэтаму пытанню патрэбнай увагі, абмяжоўваюцца балбатнёй, не скарыстоўваюць усіхмагчымасцей, пакідаюць без увагі вылазкі царкоўных мракабесаў. Такое становішча нецярпіма.

Наш друк, кіно, палацы культуры, тэатры, музеі, клубы, чырвоныя куткі могуць і павінны сістэматычна весці антырэлігійную пропаганду. Гэта пропаганда—неад'емная частка комуністычнай асветы.

Наша большэвіцкая растлумачальная работа ўжо вызваліла свядомасць мільёнаў працоўных ад рэлігійнага тумана. Гэта работа забяспечыць нам паступовую ліквідацыю рэлігійных забабонаў.

(„Труд“)

**Вышэй большэвіцкую пільнасць!
Выкрыем да канца ўсіх ворагаў, якіх
бы маскай яны не прыкрываліся!**

Гутарка ўрача

Аб грыпе

Грып—адно з самых звычайных захворанняў, але далёка не такая няйвінна хвароба, як некаторыя ўяўляюць яе. Сімптомы захворання грыпам агульныя: азnob, павышэнне тэмпературы, агульная разбітасць, галаўная боль, насмарк, кашаль. Часта грып працякае так лёгка, што хворыя пераносяць яго на нагах, працягаючы звычайна жыццё. Але ва многіх выпадках самаадчуванне хворага настолькі пагаршаецца, што ён вымушан легчы ў ложак. Часта хвароба прыме цяжкую форму, разбіваюцца пагражайчыя жыццю ўскладненні, як, напрыклад, запаленне лёгкіх. Пасля грыпа вызыдаравеўшы адчувае некаторы час слабасць, разбітасць, паніжаную працаздольнасць.

Нават лёгкі грып паніжае супраціўленне арганізма туберкулёзу і другім захворанням. Асабліва небяспечан грып для людзей знясіленых, толькі што перанёсных другія хваробы, для старых і дзяцей ва ўзросце да чатырох год.

У дзяцей грып часцей, чым у дарослых, дае цяжкія ўскладненні. Вельмі небяспечан грып, калі ім заражаецца дзіцё, якое хворае корам ці толькі што пе-ранесла кор. У дзіцяці, хварэючага туберкулёзам, грып садзейнічае абвастрэнню туберкулёза, пераходу яго ў больш цяжкую форму.

Як-жа ўсцерагчыся ад грыпа, як усцерагчыся ад яго дзіцё?

Раней за ўсё трэба ведаць, што грып—хвароба заразлівая. Крыніцай заразы з'яўляецца хвары грыпам. Лёгкахворы, пераносячы свой грып на нагах, нават калі яго захворанне выявляеца толькі нязначным павышэннем тэмпературы і насмаркам, усё-ж заразлівы. Зара-зіўшыся ад такога лёгкахворага, здаровы можа захварэць цяжкім грыпам.

Зараза грыпа перадаецца праз драбнейшыя пырскі макраты і насавой слізі, выкідаемыя хворым пры кашлі, чыханні, размове.

Зараза грыпа, утрымліваючаяся ў гэтых пырсках, удыхаецца акружочымі іх пападае праз страву на слізістую абалонку дыхальных шляхоў (носа, гаргані) і такім чынам праходзіць у арганізм. На насавых хустках грыповых хворых, у іх кішэнях, на іх руках—мільёны мікробаў грыпа.

Вось чаму асноўная засцерагальная мера супроць грыпа—збегнуць блізкага сутыкання з чалавекам, хворым грыпам, не карыстацца агульным з ім ручніком, пасцеллю, пасудай, пацісканням руکі.

Дзяцей асабліва трэба засцерагаць ад сутыкання з людзьмі, хворымі грыпам. Маці, хварэючая насмаркам і кашлем, пры кармлении дзіцяці і доглядзе за ім павінна завязаць нос і рот. Таксама павінны рабіць выхавальніцы і няні, працуючыя ў дзіцячых установах.

Спаць з дзіцем у адным ложку не рэкамендуюцца наогул, а тым больш пры насмарку і кашлі. Вялікае значэнне мае штодзённая асабістая гігіена. Трэба прывучыць дзяцей часцей мыць руکі і твар. Дарослыя не павінны падыходзіць да дзяцей з нямытымі рукамі. Як на прафілактычную меру супроць грыпа, трэба указаць таксама на гігіену зубоў і поласці рота: трэба штодзённа чысціць зубы, некалькі разоў у дзень паласкаць рот і горла вадой і соллю ці slabay мешанинай марганцевакіслага калія.

Пры чыстцы і праветрыванні адзення мы звычайна забываєм выварачваць кішэні, каб яны таксама падпалі апрацоўцы шпоткай і дэзінфекуючай дзейнасці святла і свежага паветра. Між тым у кішэнях, дзе мы трymаем насавыя хусткі, куды не праходзіць святло і свежае паветра, зараза грыпа знаходзіць спрыяючы прытулак. Насавыя хусткі трэба магчыма часцей мяняць, пры мыці гатаўца і потым прасаваць гарачым прэсам.

Мікробы грыпа гінуць ад дзейнасці свежага паветра і святла.

Таму вельмі важна штодзённа і грунтоўна праветрываць пакой, це трymаць у іх заграмаджаючых памяшканне прадметаў, падтрымліваць у памяшканні чыстату і парадак.

Калі ў сям'і ёсць хворы грыпам, трэба прадаставіць яму асобную пасцель, заставіць яго шырмай ці фіранкай, выдзеліць асобную пасуду.

Пасуду хворага пры мыці трэба абеззаражваць варам, трэба гатаўца яго лыжку, відэлец, нож; блязну яго трymаць асобна і пры мыці гатаўца у шчолаку.

У кватэры, дзе знаходзіца хворы грыпам, рэкамендуюцца мыць падлогу і цвёрдую мэблю растворам хлора. Для прыгатавання мешаніны трэба развесці ў вядры вады 1 лыжку 10-проц. раствора хлора, прадаваемага ў аптэках.

Важнейшая мера перасцярогі ад грыпа—гэта папярэджанне прастуды: трэба ўнікаць рэзкага ахаладжэння цела, трymаць ногі сухім і ў цеплыні.

Дзяцей трэба апранаць па надвор'ю; не трэба іх вельмі хутаць: хутанне скіляе да прастуды. Разам з тым і дома і ў школе трэба строга сачыць, каб у халоднае, вільготнае надвор'е дзеці не выбягалаць на вуліцу і на двор без галош, без верхнія вопраткі ці неапранутымі. У школах і іншых дзіцячых установах трэба знішчыць усякія недахопы ацяплення, няроўнамерніца тэмпературы ў розных памяшканнях, скразнякі.

Лепшы метад захавання ад прастуды—асцярожная штодзённая загартоўка арганізма шляхам вільготных абціранняў, гімнастыкі ў агалённым ці паўагалённым выглядзе.

Санітарная і фізічная культура—правільны шлях да ўмацавання трываласці арганізма ў адносінах усякіх захворанняў, у тым ліку і грыпа.

Д-р І. Вольперт.

Адказны рэдактар Г. В. КАГАН

ЦАНА 20 кап.

У гэтым нумары бясплатна дасылаецца ўкладка-вынрайка

0'5

Афармленне Першамайскай калоны фабрыкі „Сцяг Індустрыялізацыі“ ў Віцебску.

Фото Почкиева (БСФ).